
Προσχολική Αγωγή και
Εκπαίδευση:
Βιωματική Μάθηση
και Σύγχρονες
Μέθοδοι Αγωγής
Φροντίδας

---

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το Κέντρο Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης (Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ.) του **Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (Ε.Κ.Π.Α.)** σας καλωσορίζει στο Πρόγραμμα Συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης και συγκεκριμένα στο πρόγραμμα επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης με τίτλο **«Προσχολική Αγωγή και Εκπαίδευση: Βιωματική Μάθηση και Σύγχρονες Μέθοδοι Αγωγής Φροντίδας»**.

Η ανάγκη συνεχούς επιμόρφωσης και πιστοποίησης επαγγελματικών δεξιοτήτων οδήγησε το **Πρόγραμμα Συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης (E-Learning)** του Ε.Κ.Π.Α. στο σχεδιασμό των πρωτοποριακών αυτών Προγραμμάτων Επαγγελματικής Επιμόρφωσης και Κατάρτισης, με γνώμονα τη **διασύνδεση της θεωρητικής με την πρακτική γνώση**, αναπτύσσοντας κυρίως, την εφαρμοσμένη διάσταση των επιστημών στα αντίστοιχα επαγγελματικά πεδία.

Στη συνέχεια, σας παρουσιάζουμε αναλυτικά το πρόγραμμα σπουδών για το πρόγραμμα επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης: **«Προσχολική Αγωγή και Εκπαίδευση: Βιωματική Μάθηση και Σύγχρονες Μέθοδοι Αγωγής Φροντίδας»**, τις προϋποθέσεις συμμετοχής σας σε αυτό, καθώς και όλες τις λεπτομέρειες που πιστεύουμε ότι είναι χρήσιμες, για να έχετε μια ολοκληρωμένη εικόνα του προγράμματος.

2. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Η προσχολική ηλικία είναι μια εξαιρετικά συναρπαστική και ενδιαφέρουσα περίοδος, αλλά συνάμα μια δύσκολη εποχή, κατά την οποία οι ενήλικες που συντροφεύουν το παιδί (γονείς και εκπαιδευτικοί) βρίσκονται αντιμέτωποι με πολλές προκλήσεις.

Το Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα **«Προσχολική Αγωγή και Εκπαίδευση: Βιωματική Μάθηση και Σύγχρονες Μέθοδοι Αγωγής Φροντίδας»** σχεδιάστηκε και αναπτύχθηκε με σκοπό την απόκτηση γενικών και ειδικών γνώσεων σχετικά με την προσχολική αγωγή και εκπαίδευση, συνδυάζοντας την θεωρία με την πράξη. Η θεωρητική κατάρτιση των εκπαιδευομένων στην πολυεπίπεδη ανάπτυξη των παιδιών της νηπιακής ηλικίας συνοδεύεται από τα κατάλληλα εργαλεία που θα επιτρέψουν την κατανόηση της πολυπλοκότητας των εκπαιδευτικών φαινομένων, την ανάλυση των πολλαπλών παραγόντων (ψυχολογικών, κοινωνικών, παιδαγωγικών) που διαμορφώνουν τη πραγματικότητα του παιδιού και τέλος την οργάνωση της παιδαγωγικής πρακτικής στα πλαίσια της προσχολικής εκπαίδευσης και αγωγής. Με έμφαση στις τεχνικές της βιωματικής μάθησης και της εφαρμογής διδακτικών μεθόδων που βασίζονται στην επικοινωνία και την χρήση του παιχνιδιού, το πρόγραμμα αποβλέπει στην εξοικείωση των εκπαιδευομένων με τις σύγχρονες αυτές μεθόδους αγωγής και

εκπαίδευσης, ώστε να μπορούν να τις χρησιμοποιήσουν στην καθημερινή πρακτική τους, οργανώνοντας εκπαιδευτικά προγράμματα που προάγουν την γνωστική, ψυχολογική και κοινωνική ανάπτυξη των παιδιών.

Το παρόν πρόγραμμα συμπληρωματικής εκπαίδευσης απευθύνεται σε νηπιαγωγούς, αλλά και εκπαιδευτικούς όλων των βαθμίδων, σε ειδικούς παιδαγωγούς και σε επαγγελματίες ψυχοκοινωνικών επιστημών, με σκοπό να το αξιοποιήσουν στην επαγγελματική τους δραστηριότητα. Παράλληλα, απευθύνεται και σε γονείς, που θέλουν να πειραματιστούν θεωρητικά και πρακτικά σε σύγχρονες απόψεις γύρω από θέματα ανάπτυξης και αγωγής στην νηπιακή ηλικία. Τέλος, μπορεί να φανεί χρήσιμο σε κάθε ενδιαφερόμενο που προβληματίζεται και αναζητά επιστημονικές πληροφορίες σχετικά με την προσχολική αγωγή και εκπαίδευση.

3. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΠΟΥ ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΔΕΚΤΟΙ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ - ΤΡΟΠΟΣ ΕΝΤΑΞΗΣ

Αίτηση συμμετοχής μπορούν να υποβάλλουν:

- ▶ **απόφοιτοι Πανεπιστημίου/ΤΕΙ της ημεδαπής και της αλλοδαπής**
- ▶ **απόφοιτοι δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης με συναφή στο αντικείμενο εργασιακή εμπειρία**

Η αίτηση συμμετοχής υποβάλλεται ηλεκτρονικά, μέσω της ιστοσελίδας:

<https://elearningekpa.gr/>

4. ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ

Τα προαπαιτούμενα για την παρακολούθηση του Προγράμματος από τους εκπαιδευόμενους είναι:

- ▶ Πρόσβαση στο Διαδίκτυο
- ▶ Κατοχή προσωπικού e-mail
- ▶ Βασικές γνώσεις χειρισμού ηλεκτρονικών υπολογιστών

5. ΤΡΟΠΟΣ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Η διδασκαλία στα προγράμματα εξ αποστάσεως επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης του Κέντρου Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης του ΕΚΠΑ διεξάγεται μέσω του διαδικτύου, προσφέροντας στον εκπαιδευόμενο «*αυτονομία*», δηλαδή δυνατότητα μελέτης

ανεξαρτήτως περιοριστικών παραγόντων, όπως η υποχρέωση της φυσικής του παρουσίας σε συγκεκριμένο χώρο και χρόνο.

Το εκπαιδευτικό υλικό του προγράμματος διατίθεται σταδιακά, ανά διδακτική ενότητα, μέσω ειδικά διαμορφωμένων ηλεκτρονικών τάξεων. Κατά την εξέλιξη κάθε θεματικής ενότητας αναρτώνται σε σχετικό link οι απαραίτητες για την ομαλή διεξαγωγή της εκπαιδευτικής διαδικασίας ανακοινώσεις.

Ο εκπαιδευόμενος, αφού ολοκληρώσει τη μελέτη της εκάστοτε διδακτικής ενότητας, καλείται να υποβάλει ηλεκτρονικά, το αντίστοιχο τεστ αξιολόγησης. Τα τεστ μπορεί να περιλαμβάνουν ερωτήσεις αντιστοίχισης ορθών απαντήσεων, πολλαπλής επιλογής, αληθούς/ψευδούς δήλωσης, ή upload, όπου ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να διατυπώσει και να επισυνάψει την απάντησή του. Η θεματική ενότητα μπορεί να συνοδεύεται από τελική εργασία, η οποία διατίθεται κατά την ολοκλήρωση της θεματικής ενότητας (εφόσον το απαιτεί η φύση της θεματικής ενότητας) και αφορά το σύνολο της διδακτέας ύλης.

Παράλληλα, παρέχεται **πλήρης εκπαιδευτική υποστήριξη** δεδομένου ότι ο εκπαιδευόμενος μπορεί να απευθύνεται ηλεκτρονικά (για το διάστημα που διαρκεί το εκάστοτε μάθημα) στον ορισμένο εκπαιδευτή του, μέσω ενσωματωμένου στην πλατφόρμα ηλεκτρονικού συστήματος επικοινωνίας, για την άμεση επίλυση αποριών σχετιζόμενων με τις θεματικές ενότητες και τις ασκήσεις αξιολόγησης ή την τελική εργασία.

6. ΤΡΟΠΟΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗΣ

Σε κάθε διδακτική ενότητα ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να επιλύει και να υποβάλλει ηλεκτρονικά το αντίστοιχο τεστ, τηρώντας το χρονοδιάγραμμα που έχει δοθεί από τον εκπαιδευτή του. Η κλίμακα βαθμολογίας κυμαίνεται από 0 έως 100%. Συνολικά, η βαθμολογία κάθε θεματικής ενότητας προκύπτει κατά το 60% από τις ασκήσεις αξιολόγησης και κατά το υπόλοιπο 40% από την τελική εργασία, η οποία εκπονείται στο τέλος του συγκεκριμένου μαθήματος και εφόσον το απαιτεί η φύση αυτού.

Η χορήγηση του **Πιστοποιητικού Επιμόρφωσης** πραγματοποιείται, όταν ο εκπαιδευόμενος λάβει σε όλα τα μαθήματα βαθμό μεγαλύτερο ή ίσο του 50%. Σε περίπτωση που η συνολική βαθμολογία ενός ή περισσότερων μαθημάτων δεν ξεπερνά το 50%, ο εκπαιδευόμενος έχει τη δυνατότητα επανεξέτασης των μαθημάτων αυτών μετά την ολοκλήρωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας του προγράμματος. Η βαθμολογία που θα συγκεντρώσει κατά τη διαδικασία επανεξέτασής του είναι και η οριστική για τα εν λόγω μαθήματα, με την προϋπόθεση ότι

ξεπερνά εκείνη που συγκέντρωσε κατά την κανονική διάρκεια της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Σε διαφορετική περίπτωση διατηρείται η αρχική βαθμολογία.

7. ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΩΝ - ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟΥ

Πέρα από την **επιτυχή ολοκλήρωση** του προγράμματος για τη χορήγηση του Πιστοποιητικού απαιτούνται τα εξής:

► **Συμμετοχή του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Ταυτοποίησης**

Η διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Ταυτοποίησης Εκπαιδευόμενου στοχεύει στη διασφάλιση της ποιότητας των παρεχομένων εκπαιδευτικών υπηρεσιών. Συγκεκριμένα, εξουσιοδοτημένο στέλεχος του Κέντρου Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης του ΕΚΠΑ, επικοινωνεί τηλεφωνικά με ένα τυχαίο δείγμα εκπαιδευόμενων, προκειμένου να διαπιστωθεί εάν συμμετείχαν στις εκπαιδευτικές διαδικασίες του προγράμματος, εάν αντιμετώπισαν προβλήματα σε σχέση με το εκπαιδευτικό υλικό, την επικοινωνία με τον ορισμένο εκπαιδευτή τους, καθώς και με τη γενικότερη μαθησιακή διαδικασία. Η τηλεφωνική επικοινωνία διεξάγεται με την ολοκλήρωση του εκάστοτε προγράμματος, ενώ η μέση χρονική διάρκειά της συγκεκριμένης διαδικασίας είναι περίπου 2-3 λεπτά.

Σε περίπτωση μη συμμετοχής του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Ταυτοποίησης, εφόσον κληθεί, ή μη ταυτοποίησής του κατά τη διεξαγωγή της, δεν χορηγείται το πιστοποιητικό σπουδών, ακόμα και αν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς την εξ αποστάσεως εκπαιδευτική διαδικασία.

► **Συμμετοχή του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Εγγράφων**

Ο δειγματοληπτικός έλεγχος εγγράφων διασφαλίζει την εγκυρότητα των στοιχείων που έχει δηλώσει ο εκπαιδευόμενος στην αίτηση συμμετοχής του στο Πρόγραμμα και βάσει των οποίων έχει αξιολογηθεί και εγκριθεί η αίτηση συμμετοχής του σε αυτό.

Κατά τη διάρκεια ή μετά το πέρας του προγράμματος, πραγματοποιείται δειγματοληπτικός έλεγχος εγγράφων από τη Γραμματεία. Ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να είναι σε θέση να προσκομίσει τα απαραίτητα δικαιολογητικά τα οποία πιστοποιούν τα στοιχεία που έχει δηλώσει στην αίτηση συμμετοχής (Αντίγραφο Πτυχίου, Αντίγραφο Απολυτήριου Λυκείου, Βεβαίωση Εργασιακής Εμπειρίας, Γνώση Ξένων Γλωσσών κ.τ.λ.).

Σε περίπτωση μη συμμετοχής του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Εγγράφων, εφόσον κληθεί, ή μη ύπαρξης των δικαιολογητικών αυτών, δεν χορηγείται το πιστοποιητικό σπουδών, ακόμα και αν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς την εξ αποστάσεως εκπαιδευτική διαδικασία.

► **Αποπληρωμή του συνόλου των διδάκτρων**

Ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να μην έχει οικονομικής φύσεως εκκρεμότητες. Σε περίπτωση που υπάρχουν τέτοιες, το πιστοποιητικό σπουδών διατηρείται στο αρχείο της Γραμματείας, μέχρι την ενημέρωση της για τη διευθέτηση της εκκρεμότητας.

Αναλυτική περιγραφή των παραπάνω υπάρχει στον Κανονισμό Σπουδών:

<https://elearningekpa.gr/regulation>

8. ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

Οι συγγραφείς του εκπαιδευτικού υλικού είναι μέλη ΔΕΠ του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών ή και ειδικοί εμπειρογνώμονες με ιδιαίτερη συγγραφική καταξίωση, οι οποίοι κατέχουν πολύ βασικό ρόλο στην υλοποίηση του προγράμματος.

9. ΠΩΣ ΔΙΑΜΟΡΦΩΝΕΤΑΙ Η ΥΛΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Το πρόγραμμα επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης περιλαμβάνει **4 θεματικές ενότητες (μαθήματα)**.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Η ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΣΤΗ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ

Διδακτική Ενότητα 1. Βιοσωματική και Γνωστική ανάπτυξη κατά τη νηπιακή ηλικία

Σκοπός της ενότητας είναι η εισαγωγή των εκπαιδευόμενων στις διαδικασίες ανάπτυξης της νηπιακής ηλικίας. Αναλύονται οι αλλαγές στο βιοσωματικό και τον γνωστικό τομέα, ενώ δίνεται έμφαση στους παράγοντες που τις επηρεάζουν, αλλά και στους τρόπους με τους οποίους αυτές επηρεάζουν με τη σειρά τους άλλες ψυχολογικές διεργασίες κατά τη νηπιακή ηλικία.

Διδακτική Ενότητα 2. Η ανάπτυξη της γλώσσας και των δεξιοτήτων επικοινωνίας

Στην παρούσα ενότητα εξετάζεται η ανάπτυξη του νηπίου με άξονα τη γλώσσα. Με αφετηρία το ψέλλισμα του βρέφους και στην συνέχεια την εξέλιξη του εγωκεντρικού λόγου σε επικοινωνιακό, οι εκπαιδευόμενοι θα έχουν τη δυνατότητα να προσεγγίσουν τη σχέση σκέψης και γλώσσας, ενώ μέσω παραδειγμάτων και θεωρητικών αναφορών προτείνονται τρόποι με τους οποίους οι ενήλικες μπορούν να λειτουργήσουν βοηθητικά στην περαιτέρω ανάπτυξη των δεξιοτήτων επικοινωνίας του παιδιού προσχολικής ηλικίας.

Διδακτική Ενότητα 3. Ψυχοκοινωνική και συναισθηματική ανάπτυξη στη προσχολική ηλικία

Στην ενότητα αυτή θα συμπληρώσουμε την εικόνα του νηπίου εξετάζοντας τις διάφορες αλλαγές που συμβαίνουν στον κόσμο των συναισθημάτων και των κοινωνικών του επαφών ως αποτέλεσμα της ανάπτυξης. Θα παρουσιαστεί λεπτομερώς η πορεία του νηπίου προς την απόκτηση της αυτονομίας και των διαφόρων συναισθημάτων και συμπεριφορών που εμπλέκονται στη διαδικασία αυτή, ενώ θα αναλυθούν και τρόποι με τους οποίους το άμεσο περιβάλλον του παιδιού μπορεί να στηρίξει τις προσπάθειες του για την ανάπτυξη της ατομικότητας του. Στόχος της ενότητας είναι οι εκπαιδευόμενοι να εξοικειωθούν με τη διαδικασία της κοινωνικοποίησης κατά τη νηπιακή ηλικία και τους ενδεδειγμένους τρόπους διαπαιδαγώγησης, ώστε να αναπτύξουν οι ίδιοι δεξιότητες που θα βοηθήσουν το νήπιο να υποστηριχτεί και να καθοδηγηθεί σε αυτή την τόσο καθοριστική φάση της ανάπτυξης του.

Διδακτική Ενότητα 4. Αναπτυξιακοί παράγοντες που επηρεάζουν την συμπεριφορά του νηπίου

Στη παρούσα ενότητα δίνεται έμφαση στους αναπτυξιακούς παράγοντες που επηρεάζουν την συμπεριφορά του νηπίου. Στόχος είναι η κατανόηση των εκπαιδευόμενων ότι η συμπεριφορά ενός παιδιού προσχολικής ηλικίας είναι αποτέλεσμα πολυσύνθετων παραγόντων, όπως είναι η ιδιοσυγκρασία του παιδιού, η αίσθηση εαυτού που έχει, τα κίνητρα που του δίνονται, οι ιδιαίτεροι τρόποι που σκέφτεται και μαθαίνει στην ηλικία αυτή, καθώς και η ποιότητα των σχέσεων του με άλλους ανθρώπους (γονείς, συνομηλίκους, αδέρφια).

Διδακτική Ενότητα 5. Τα πλαίσια της ανάπτυξης στη νηπιακή ηλικία

Αντικείμενο της παρούσας ενότητας αποτελούν τα πλαίσια ανάπτυξης στην νηπιακή ηλικία και η επίδραση τους στην διαμόρφωση της προσωπικότητας του παιδιού. Θα αναλυθούν αρχικά οι ειδικές διαστάσεις του οικογενειακού πλαισίου, μιας και η οικογένεια είναι το πλαίσιο που

επηρεάζει αμεσότερα την ανάπτυξη των μικρών παιδιών, αλλά θα εξεταστεί και η επίδραση και άλλων φορέων, όπως είναι τα ΜΜΕ, που συνδέουν την οικογένεια με την ευρύτερη κοινωνία. Τέλος, θα συζητηθεί η επίδραση που ασκούν στην κοινωνικοποίηση δύο κοινωνικοί θεσμοί οι οποίοι έχουν σχεδιαστεί ειδικά για να εξυπηρετούν μικρά παιδιά και τις οικογένειες τους στις σύγχρονες κοινωνίες: ο παιδικός σταθμός, που είναι υποκατάστατο της φροντίδας από τους γονείς στο σπίτι, και η προσχολική εκπαίδευση που προχωρεί πέρα από την απλή «φύλαξη» των παιδιών, στην προώθηση της γνωστικής και κοινωνικής τους ανάπτυξης.

Η ΒΙΩΜΑΤΙΚΗ ΜΑΘΗΣΗ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Διδακτική Ενότητα 1. Η έννοια της βιωματικής μάθησης

Η βιωματική μάθηση αποτελεί έναν διαφορετικό τρόπο μάθησης, μιας και δίνει έμφαση στο σημαντικό ρόλο που παίζει η βιωμένη εμπειρία, στοχεύοντας στην απαρτίωση της νοητικής και συγκινησιακής διεργασίας. Στη παρούσα ενότητα γίνεται αναφορά στα βασικά σημεία του θεωρητικού υπόβαθρου της βιωματικής μάθησης, τις γενικές αρχές σχεδιασμού των βιωματικών μαθησιακών δραστηριοτήτων, τη διαδικασία αυτής της μάθησης, καθώς και τον ρόλο του εμπυχωτή – δασκάλου, με έμφαση την εκπαιδευτική πράξη στην προσχολική ηλικία.

Διδακτική Ενότητα 2. Η εργασία σε μικρές ομάδες στο σχολικό πλαίσιο

Η παρούσα διδακτική ενότητα στοχεύει στην εξοικείωση των εκπαιδευόμενων στην χρήση των μικρών ομάδων στην εκπαίδευση, μια τεχνική η οποία κατέχει κυρίαρχη θέση στη βιωματική μάθηση και στοχεύει στην καλλιέργεια του ομαδικού πνεύματος και την αναβάθμιση της γνώσης στο νηπιαγωγείο. Παρουσιάζονται οι πολλαπλές προσεγγίσεις της εργασίας σε μικρές ομάδες στο εκπαιδευτικό πλαίσιο, ενώ αναλύονται και οι προϋποθέσεις για την σύνθεση και την λειτουργία των ομάδων, ώστε οι εκπαιδευόμενοι να είναι σε θέση να αξιοποιήσουν την τεχνική αυτή εντός και εκτός σχολικού πλαισίου.

Διδακτική Ενότητα 3. Η εκπαιδευτική στρατηγική της συνεργατικής μάθησης στην προσχολική εκπαίδευση

Η αξία της συνεργατικής μάθησης είναι θεωρητικά και ερευνητικά τεκμηριωμένη. Στόχος της ενότητας είναι να πληροφορηθούν οι εκπαιδευόμενοι σχετικά με την εφαρμογή της εκπαιδευτικής αυτής στρατηγικής στην προσχολική εκπαίδευση, με αναφορά αρχικά στην θεωρητική έννοια της συνεργατικής μάθησης και τις βασικές αρχές που την διέπουν, και στη συνέχεια σε στρατηγικές και μεθόδους που μπορούν να εφαρμοστούν στο νηπιαγωγείο.

Διδακτική Ενότητα 4. Η μέθοδος Project ως βασικός συντελεστής της βιωματικής μάθησης

Σκοπός της παρούσας διδακτικής ενότητας είναι οι εκπαιδευόμενοι να εξοικειωθούν με τη μέθοδο «Project» και να λάβουν πληροφορίες σχετικά με την εφαρμογή αυτής της μεθόδου στην προσχολική εκπαίδευση. Αρχικά, παρουσιάζονται τα θεωρητικά σημεία της εν λόγω μεθόδου και συζητείται η αξιοποίησή της στο εκπαιδευτικό πλαίσιο της, ενώ παρατίθενται και ενδεικτικά σχέδια εργασίας για το νηπιαγωγείο.

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΗ ΣΤΗ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΤΑΞΗ

Διδακτική Ενότητα 1. Τεχνικές αποτελεσματικής επικοινωνίας στη νηπιακή ηλικία

Η συγκεκριμένη ενότητα επιχειρεί την ανάλυση των παραμέτρων γύρω από την σημασία της επικοινωνίας για την γνωστική και κοινωνική ανάπτυξη, ήδη από την πρώτη νηπιακή ηλικία. Παρατίθενται καθημερινές πρακτικές που μπορούν να χρησιμοποιούν οι γονείς και οι εκπαιδευτικοί για να βελτιώσουν την επικοινωνία και τη σχέση με τα παιδιά σε αυτό το ηλικιακό στάδιο, ενώ ιδιαίτερη σημασία δίνεται και στις τεχνικές ανάπτυξης των γενικότερων δεξιοτήτων επικοινωνίας στα νήπια.

Διδακτική Ενότητα 2. Οι ερωτήσεις ως διδακτικό εργαλείο

Ένα από τα πιο ισχυρά εργαλεία που έχουν στη διάθεση τους οι εκπαιδευτικοί για να διευκολύνουν το «διάλογο» των μαθητών σχετικά με τις εμπειρίες τους και τον κόσμο γύρω τους είναι οι ερωτήσεις. Στόχος της παρούσας ενότητας είναι αφενός η ενημέρωση των εκπαιδευόμενων για τις δυνατότητες και τη χρήση των διδακτικών ερωτήσεων στην εκπαιδευτική διαδικασία, όσο και στην ευαισθητοποίηση τους στη σημασία των ερωτήσεων των ίδιων των παιδιών για την οικοδόμηση της γνώσης.

Διδακτική Ενότητα 3. Η συζήτηση στο νηπιαγωγείο

Αντικείμενο της παρούσας ενότητας αποτελεί η τεχνική της συζήτησης στην προσχολική εκπαίδευση, αφού αναγνωρίζεται πια ως ένα από τα καλύτερα πλαίσια ανάπτυξης της κριτικής και δημιουργικής σκέψης, προώθησης της αλληλεπίδρασης μεταξύ παιδιών και εκπαιδευτικών, και εκμάθησης δεξιοτήτων, όπως η υποβολή ερωτήσεων, η διαπραγμάτευση, η χρήση επιχειρημάτων, η διατύπωση απόψεων με σαφήνεια και η ακρόαση. Για το λόγο αυτό διευκρινίζονται οι δυνατότητες των παιδιών αυτής της ηλικίας για «πραγματικές» εποικοδομητικές συζητήσεις, ενώ προτείνονται συγκεκριμένοι τρόποι με τους οποίους οι εκπαιδευτικοί και οι γονείς μπορούν να ενθαρρύνουν και να μάθουν στα παιδιά να συζητούν.

ΠΑΙΧΝΙΔΙ ΚΑΙ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

Διδακτική Ενότητα 1. Η σημασία του παιχνιδιού για την ανάπτυξη του παιδιού προσχολικής ηλικίας

Το παιχνίδι, αποτέλεσε τη βάση πάνω στην οποία θεμελιώθηκε ολόκληρος ο προβληματισμός και η μεθοδολογία της προσχολικής αγωγής και εκπαίδευσης, από την αρχαιότητα ως τις μέρες μας. Με το παιχνίδι τους, τα παιδιά δεν αποκτούν απλά γνώσεις, αλλά ανακαλύπτουν την ίδια τη γνώση μέσα από τις βιωμένες εμπειρίες τους. Έτσι, το παρόν μάθημα αφιερώνεται στο παιχνίδι και τη σημασία του στην ανάπτυξη του παιδιού. Αναλυτικότερα, στη συγκεκριμένη ενότητα παρατίθενται η σχέση του νηπίου με το παιχνίδι, ορισμένες απόψεις θεωριών γύρω από αυτό, ο ρόλος του παιχνιδιού στην ανάπτυξη και τη μάθηση του παιδιού και τέλος ο ρόλος του στη προσχολική εκπαίδευση.

Διδακτική Ενότητα 2. Παιδαγωγικά παιχνίδια για την ανάπτυξη της δημιουργικότητας και της εμπιστοσύνης στη νηπιακή ηλικία

Στόχος της ενότητας είναι η εξοικείωση των εκπαιδευόμενων στη χρήση του παιχνιδιού για την ανάπτυξη της δημιουργικότητας και της εμπιστοσύνης στη νηπιακή ηλικία. Συγκεκριμένα, οι εκπαιδευόμενοι θα έχουν τη δυνατότητα από μια ποικιλία παιχνιδιών, να αντλήσουν τις δραστηριότητες εκείνες που ταιριάζουν στον εκάστοτε παιδαγωγικό στόχο, όπως να αναπτύξουν μια φιλική και συνεργατική ατμόσφαιρα στην προσχολική τάξη, να ενισχύσουν την αυτοεκτίμηση, την αυτοεπιβεβαίωση ή τις δεξιότητες παρατήρησης και ακρόασης, αλλά και να προωθήσουν την αλληλεπίδραση με τους άλλους, τη συνεργασία, καθώς και την επίλυση των συγκρούσεων.

Διδακτική Ενότητα 3. Παιχνίδια διαχείρισης θυμού

Αντικείμενο της παρούσας ενότητας αποτελεί η εκπαίδευση των παιδιών ώστε να αποκτήσουν δεξιότητες διαχείρισης θυμού μέσα από μια φυσική δραστηριότητα της παιδικής ηλικίας, το παιχνίδι. Σκοπός της ενότητας είναι να προσφέρει στους ενήλικες τεχνικές που θα τους βοηθήσουν να νιώσουν άνετα με τον παιδικό θυμό και να σκεφτούν τη δική τους αλληλεπίδραση με τα παιδιά. Μέσα από πλήθος προτεινόμενων παιχνιδιών, οι εκπαιδευόμενοι θα μπορούν να επιλέξουν τα κατάλληλα, ανάλογα αφενός με την περίπτωση και αφετέρου με τις ανάγκες, ικανότητες και εμπειρίες των παιδιών.

Διδακτική Ενότητα 4. Το θεατρικό παιχνίδι ως διδακτικό εργαλείο

Στη παρούσα ενότητα σκιαγραφείται η σημασία της δραματικής τέχνης στην εκπαίδευση. Το Θεατρικό Παιχνίδι αποτελεί μια μέθοδο θεατρικής έκφρασης που κατά κοινή ομολογία είναι ιδιαίτερα λειτουργική στο νηπιαγωγείο, μιας και είναι συνυφασμένο με έντονη κινητική δράση, απουσία γραπτού κειμένου και σκηνοθετικών οδηγιών και πάνω απ' όλα είναι παιχνίδι. Μέσα από θεωρητικές αναφορές, αλλά και παραδείγματα, παρατίθενται οι τύποι θεατρικού παιχνιδιού που μπορούν να εφαρμοστούν στην προσχολική εκπαίδευση, οι φάσεις ανάπτυξής του, η στοχοθεσία του, ο ρόλος του στο νηπιαγωγείο, καθώς επίσης και ο ρόλος του εμπυχωτή και οι μορφές δραματικής έκφρασης στην εκπαίδευση.